

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματική Ενότητα: Μουσεία Γνωστικό Αντικείμενο: Γλώσσα – Περιβαλλοντική Εκπαίδευση Διδακτική Ενότητα: Λαογραφικό μουσείο με τα μάτια των παιδιών	Τάξη: Β΄ Εκπαιδευτικός: Μαρία Αργυρού Σχολείο: Π.Δ.Σ. Ταμασού
---	--

Επιθυμητά αποτελέσματα	
Στόχοι: <ul style="list-style-type: none">• Ποιους στόχους θα εξυπηρετήσει το σχέδιο μαθήματος;	
A) ΓΝΩΣΕΙΣ Οι μαθητές/τριες θα γνωρίζουν:	<ul style="list-style-type: none">• επαγγέλματα που τείνουν να εκλείψουν στην Κύπρο.• παραδοσιακά αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι τον προηγούμενο αιώνα.
B) ΣΤΑΣΕΙΣ Οι μαθητές/τριες θα αποκτήσουν συμπεριφορές:	<ul style="list-style-type: none">• Να εκτιμούν κάθε δημιουργήμα το οποίο προέρχεται από χειροποίητη εργασία.• Να παίρνουν πληροφορίες από παππούδες και γιαγιάδες σχετικές με τη ζωή και τις συνήθειες τους τα παλιά χρόνια.
Γ) ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: Οι μαθητές/τριες θα είναι ικανοί/ές να μπορούν να:	<ul style="list-style-type: none">• Να οργανώνουν το δικό τους μουσείο με παραδοσιακά αντικείμενα.• Να προβάλλουν το μουσείο τους μέσα από δημιουργικούς και ζωντανούς τρόπους σε γονείς και συμμαθητές του σχολείου.

1 ^ο Στάδιο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων (ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ)		
Αφόρμηση/ Άνοιγμα διδασκαλίας	Στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας Γλώσσας Β΄ Δημοτικού «Με το μουσείο» γίνεται ιδεοθύελλα για τα είδη μουσείων που γνωρίζουν τα παιδιά μέσα από τις επισκέψεις και εμπειρίες που έχουν. Πιθανές απαντήσεις είναι: αρχαιολογικό, παραδοσιακό, θάλασσας κοκ. Εισάγεται η έννοια του λαογραφικού μουσείου.	Σημαντικά σημεία: <ul style="list-style-type: none">✓ Υλικά: Παραδοσιακά αντικείμενα
Δραστηριότητες / Εμπειρίες	Δραστηριότητα 1: Ιστορία ενός αντικειμένου: Η εκπαιδευτικός φέρνει ένα παραδοσιακό αντικείμενο (π.χ. μια νεροκολοτζιά). Τα παιδιά κάνουν υποθέσεις για τη χρήση του αντικειμένου. Η εκπαιδευτικός λέει την οικογενειακή ιστορία που κρύβεται πίσω από το αντικείμενο, προβάλλοντας τη συναισθηματική αξία που έχουν τα παραδοσιακά αντικείμενα. Δραστηριότητα 2: Δημιουργία μουσείου: Τα παιδιά αναφέρουν αντικείμενα που έχουν στα σπίτια τους και έχουν μεγάλη αξία για τις οικογένειές τους. Συναποφασίζεται η δημιουργία ενός λαογραφικού μουσείου στην τάξη μας με εκθέματα που θα φέρουν από τα σπίτια τους. Καταγράφονται οι ιδέες και απόψεις των παιδιών γύρω από ερωτήματα όπως (βλ. παράρτημα): <i>1. Τι θα περιλαμβάνει το μουσείο;</i>	<ul style="list-style-type: none">✓ Λεξιλόγιο: Λαογραφικό μουσείο, εκθέματα, λεζάντες, πινακίδες✓ Σημαντικά ερωτήματα: Ποια κείμενα είναι σημαντικό να ετοιμάσουμε που να βοηθούν τους επισκέπτες του μουσείου; Με ποιους τρόπους θα γίνει το μουσείο πιο ζωντανό για

	<p>2. Γιατί δημιουργούμε το δικό μας μουσείο; 3. Σε ποιους θέλουμε να το δείξουμε – προβάλλουμε; 4. Με ποιους τρόπους θα κάνουμε το μουσείο μας πιο ζωντανό;</p> <p>Δραστηριότητα 3: Τα παιδιά φέρνουν παραδοσιακά αντικείμενα από το σπίτι τους και ήδη γνωρίζουν κάποιες πληροφορίες για τη χρήση τους. Αποφασίζουν να τα χωρίσουν σε κατηγορίες και καταλήγουν στη δημιουργία γωνιών. Η πρωτοτυπία στις πινακίδες θα προσελκύσει περισσότερους επισκέπτες. Καταλήγουν στις εξής ονομασίες σκηνών-γωνιών: Κεντώ, υφαίνω, δείτε τι μαθαίνω! <i>Ζύμωμα – ψωμάκια και ωραία κουλουράκια Κοπιάστε να φάμε στο μαιρκόν Κοσκινίζω κοσκινίζω, τα όσπρια ξεχωρίζω Στο χωράφι σαν βρεθώ, θα μαζέψω τον καρπό Στείλε με, μάνα, στο νερό Πραγματευτάδες</i></p> <p>Δραστηριότητα 4: Παραγωγή γραπτού λόγου Ετοιμάζουν τα υπόλοιπα κείμενα που χρειάζονται για την παρουσίαση και προβολή του μουσείου όπως λεζάντες, πινακίδες πορείας προς το μουσείο, αφίσα, πρόσκληση, «τσιαττιστό» καλωσορίσματος. Τα κείμενα αυτά μπορεί να είναι προϊόν ομαδικής, ατομικής εργασίας ή στην ολομέλεια της τάξης (βλ. παράρτημα).</p> <p>Δραστηριότητα 5: Θεατρικό παιχνίδι Τα παιδιά διαλέγουν τη γωνιά-σκηνή στην οποία θέλουν να συμμετέχουν. Η εκπαιδευτικός με βάση τη σύμβαση της δραματοποιημένης αφήγησης δημιουργεί σενάρια για τις σκηνές τους και τα παιδιά αναπτύσσουν μεταξύ τους αβίαστα και φυσικά διαλόγους. Γίνεται χρήση της κυπριακής διαλέκτου. Σημαντικό παράγοντα παίζουν τα αντικείμενα και τα υλικά τα οποία «ζωντανεύουν» μέσα από τις αναπαραστάσεις των παιδιών (π.χ. βούρνα/ζυμάρι, δρεπάνια/στάχια, κατσαρόλα/φαγητό, κόσκινο/σουσάμι κοκ).</p>	<p>τους επισκέπτες;</p> <p>✓ Διαφοροποίηση:</p> <p>Δίνονται ρόλοι στα παιδιά ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους και την προτίμησή τους. Λαμβάνεται υπόψη η παρουσία παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία ούτως ώστε η συμμετοχή τους στο μουσείο να είναι εμφανής.</p>
Κλείσιμο στην ολομέλεια της τάξης	<p>Ανακεφαλαιώνουμε τους ρόλους που ανέλαβαν τα παιδιά (καλωσορίσματος, σκηνές – γωνιές).</p> <p>Ανακοινώνεται η επίσκεψη στο Κέντρο Χειροτεχνίας Κύπρου για παρακολούθηση τεχνιτών σε παραδοσιακές ασχολίες.</p>	

Αναστοχασμός μαθητή/τριας:
Μου άρεσε που φέραμε αντικείμενα από τα σπίτια μας και τα χωρίσαμε σε κατηγορίες. Ενθουσιάστηκε

όταν βάλουμε υλικά μέσα στα παραδοσιακά αντικείμενα και έτσι έγινε πιο ζωντανές οι σκηνές μας.

Αναστοχασμός εκπαιδευτικού:

Τα παιδιά ήταν πιο ενεργά όταν συνειδητοποιήσαν ότι τα κείμενά τους θα έχουν αποδέκτες – επισκέπτες στην τάξη τους. Το μέρος της προετοιμασίας του μουσείου απαιτούσε πολύ χρόνο και συνδυασμό γνωστικών αντικειμένων. Απαιτείται ευελιξία και προσήλωση στον στόχο που θέτουν τα ίδια τα παιδιά.

Αξιολόγηση: Συντρέχουσα

2^ο Στάδιο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων (ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ)

Απόρριψη/ Άνοιγμα διδασκαλίας	Όταν φτάνουμε στον χώρο τα παιδιά αναγνωρίζουν τον τίτλο του κτιρίου και κάνουν υποθέσεις για τις παραδοσιακές ασχολίες που πιθανόν να συναντήσουμε.	<p>Σημαντικά σημεία:</p> <p>✓Υλικά: φωτογραφική</p> <p>✓Λεξιλόγιο: τεχνίτες, παραδοσιακές τέχνες</p> <p>✓Σημαντικά ερωτήματα:</p> <p>Πόσο σημαντική είναι η ενασχόληση με τα χέρια;</p> <p>Πόσος κόπος χρειάζεται για τη κατασκευή των παραδοσιακών αντικειμένων όπως π.χ. σεντούκι, κέντημα, καλάθι κ.λπ.;</p>
Δραστηριότητες / Εμπειρίες	<p>Τα εργαστήρια βρίσκονται σε κυκλική διάταξη στον χώρο του Κέντρου Χειροτεχνίας. Στην αρχή τα παιδιά μπαίνουν σε έναν μικρό εκθεσιακό χώρο στον οποίο αναγνωρίζουν διάφορα παραδοσιακά αντικείμενα και ονομάζουν τη χρήση τους. Δίνεται έμφαση στα υφαντά του Λευκονοίκου, τα φιθκιώτικα και τα λευκαρίτικα κεντήματα.</p> <p>Παρακολουθούν τεχνίτες σε εργαστήρια. Τα παιδιά ελεύθερα μπορούν να υποβάλουν τις ερωτήσεις τους. Στον χώρο παραδίδονται μαθήματα κατασκευής παραδοσιακών αντικειμένων και έτσι έχουν την ευκαιρία να δουν ενήλικες σε ρόλο μαθητών. Παραδείγματα εργαστηρίων που μπορούν να δουν είναι: ξυλογλυπτική, καλαθοπλεκτική, υφαντικής – αργαλειού, ψηφιδωτού, κεντήματος.</p>	
Κλείσιμο στην ολομέλεια της τάξης	Δίνεται στα παιδιά φωτογραφικό υλικό από την επίσκεψη και δημιουργούν ένα φωτορεπορτάζ με τίτλους και φωτογραφίες για την πινακίδα ενημέρωσης της τάξης.	

Αναστοχασμός μαθητή/τριας:

Τα παιδιά εξέφρασαν ποια παραδοσιακή τέχνη τους ενθουσίασε περισσότερο.

Αναστοχασμός εκπαιδευτικού:

Τα παιδιά συνέδεσαν την ενασχόληση με θέματα μουσείου πριν από την επίσκεψη με τις παραδοσιακές τέχνες που είδαν στο Κέντρο Χειροτεχνίας. Αυτή η διαπίστωση τα έκανε να έχουν προσανατολισμό και νόημα σε αυτά που επισκέπτονται.

Αξιολόγηση: -

3^ο Στάδιο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ)

Απόρριψη/ Άνοιγμα διδασκαλίας	Τα παιδιά ετοιμάζονται για την παρουσίαση του μουσείου τους, φορώντας παραδοσιακές στολές. Υπενθυμίζονται οι ρόλοι και υπευθυνότητες που έχει	Σημαντικά σημεία:
--	---	--------------------------

	το κάθε παιδί. Υποδέχονται τους γονείς και άλλους συγγενείς που ήρθαν στην τάξη να παρακολουθήσουν την παρουσίαση του λαογραφικού μουσείου.	✓ Υλικά: Παραδοσιακά αντικείμενα, μουσική, προβολέας, φωτογραφική
Δραστηριότητες/ Εμπειρίες	<p>Δραστηριότητα 1: Τα παιδιά σε ρόλο ξεναγών παρουσιάζουν στους επισκέπτες ένα παραδοσιακό αντικείμενο μιλώντας για τη χρήση του στα παλιά χρόνια.</p> <p>Δραστηριότητα 2: «Παιδιά σε ρόλο»: Η μηχανή του χρόνου μας παίρνει χρόνια πίσω και μας δίνει την ευκαιρία να ακούσουμε και να δούμε τι συνέβαινε μέσα στις αυλές, στα σπίτια, στα χωράφια των ανθρώπων του προηγούμενου αιώνα. Η εκπαιδευτικός προσαρμόζει τα ονόματα των παιδιών σε κυπριακή διάλεκτο και παρουσιάζει το πλαίσιο στο οποίο ζούσαν. Πρόκειται για αυτοτελείς ιστορίες της κάθε σκηνής-γωνιάς. Τα παιδιά αναπτύσσουν διαλόγους μεταξύ τους. Στο τέλος της δραματοποιημένης αφήγησης τα παιδιά ευχαριστούν τους επισκέπτες με ένα τσιαπτιστό.</p> <p>Δραστηριότητα 3: Παιδιά και γονείς κινούνται ελεύθερα στο μουσείο για να δουν τα εκθέματα και τις εργασίες. Έπειτα, τα παιδιά «εξετάζουν» τους γονείς λέγοντάς τους αινίγματα για αντικείμενα που αναφέρθηκαν στην ξενάγηση και ζητούν από αυτούς να τα γράψουν σε πινακάκι.</p> <p>Δραστηριότητα 4: Παιδιά και γονείς συμμετέχουν σε κουίζ 5 ερωτήσεων (βλ. παράρτημα). Απαντούν τις ερωτήσεις σε έντυπο.</p>	<p>✓Λεξιλόγιο: Ρόλοι, εκθέματα, μηχανή του χρόνου</p> <p>✓Σημαντικά ερωτήματα:</p> <p>✓Διαφοροποίηση:</p>
Κλείσιμο στην ολομέλεια της τάξης	<p>Ανατροφοδότηση από τους γονείς: όσοι και όσες ενδιαφέρονται διαλέγουν ένα χαρτάκι και δηλώνουν τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πείτε κάτι που σας ενθουσίασε. - Πείτε μια εισήγηση που θέλετε να κάνετε στη δασκάλα. - Πείτε 3 λέξεις που θα θυμάστε από τη σημερινή συνάντηση. - Πείτε κάτι που σας έκανε να γελάσετε. - Πείτε κάτι καινούριο που μάθατε. <p>Γίνεται μια εποικοδομητική συζήτηση και κατάθεση απόψεων από τους γονείς.</p>	
Αναστοχασμός μαθητή/τριας: Ενθουσιάστηκαν με τον ρόλο που ανέλαβαν και με τη χρήση των αντικειμένων κατάφεραν να παρουσιάσουν ένα «ζωντανό μουσείο».		
Αναστοχασμός εκπαιδευτικού: Τα παιδιά ήταν ενθουσιασμένα με την παρουσίαση του μουσείου τους προς τους γονείς και τα		

παιδιά του σχολείου. Απέδιδαν στον ρόλο τους χρησιμοποιώντας την κυπριακή διάλεκτο, η οποία τους άφηνε πιο ελεύθερους να εκφραστούν στη συγκεκριμένη περίπτωση. Είναι σημαντικό να δημιουργούμε αυθεντικές ή αληθοφανείς καταστάσεις στα παιδιά γιατί αντιλαμβάνονται ότι αυτό που πράττουν θα έχει κάποιο αποδέκτη.

Αξιολόγηση: Αινίγματα, κουίζ γνώσεων και ανατροφοδότηση.